

יביע אומר - הר גילה

פרשת תזריע | גליון 294
א' ניסן תשפ"ב
ראש חודש | ברכת האילנות
להפצת העלון / הארות / הקדשות
יעקב- 0528445949

זמני היום אופק ירושלים
כניסת שבת | מוצ"ש | מוצ"ש ר"ת
18:43 | 19:35 | 20:21

העלון מוקדש לפרשות והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן מובה שליט"א | אסתר בת ראשונה | עמית בת תקוה | שיראל בת אור לרפואה- דיאל בן גול, דוד יהונתן דיאל בן מובה, אביסל בת רעיה הי"ד | לע"ז- משה בן שמחה. משה בן מרים. שמחה בת רואשנה זיווג הגון-חומר בן מול. ורד פרחיה בת בתיה. שיר בת אסתר. רות בת רבקה | להצלחת- מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה.

מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

הלכות פסח חלק א': בכל חודש ניסן אין נופלים על פניהם, ואין אומרים וידי ויתחננונים, וכן א"א 'צדקתך' בתפלת מנחה בשבת. מפני שכל החודש הוא ימי שמחה לישראל, בתקופות העבר ההוה והעתיד, **כי בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל**, וכמו שכתוב 'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות'. וחונכת בית המקדש שתהיה נמשכת שבעת ימים תתקיים לאחר הפסח, כי אין מערבים שמחה בשמחה. נמצא שכל ימי חודש ניסן מקודשים לימי שמחה וששון לישראל.

פרשת הנשיאים מנהג טוב הוא לקרות בכל יום החל מראש חודש ניסן פרשת הנשיא של אותו יום, ואין מנהגנו לקרא זאת מתוך ספר התורה.

קמחא דפסחא חייב אדם לשמח לב עניים ונדכאים בחג, ולכן **ישתדל לתרום בעין יפה כסף עבור מצרכי מזון למשפחות נזקקות, ובשכר זאת הקב"ה ירחיב את גבולו בשפע פרנסה טובה, וישמח אותו ואת בני ביתו בחג כשר ושמח.**

שבת הגדול שבת שלפני הפסח נקרא 'שבת הגדול' מפני הנס שנעשה בו. ויש נוהגים לומר אחר התפילה איש לרעהו **"שבת הגדול שלום" או "שבת הגדול מבורך"**. וחובה קדושה להתאסף ברוב עם בבתי כנסיות, לשמוע דרשות רבני ישראל בשבת הגדול, בדיני פסח והלכותיו המרובים, ועריכת הסדר.

כשרות המאכלים כתבו חז"ל שהנזהר מחמץ בפסח אפילו בכל שהוא, מובטח שתעלה לו שנה טובה, ולכן יזהר שכל המוצרים שקונה לביתו יהיו כשרים ע"י 'השגחה מהודרת' ולא יסמוך על המוכר, או על התוויות "כשר לפסח" בלבד. ויש לשים דגש על כשרות המאכלים יותר מנקיון הבית מהאבק! וכמו שכתב מורנו הרב החיד"א זיע"א וזו לשונו: **"האיש הנלבב ישים כל מעייניו בדבר שהוא נוגע לדין חמץ ובפרט במצה ובדברי המאכלים שאוכל בפסח, כי זה עצם החג הקדוש הזה. ולא יעררב דעתו בדברים הנצרכים לבית במקום צרכי נפשו - וצריך זהירות עצום ורב"**.

בשר חלק כשקונה בשר לא יאמר "בשר זה לפסח", אלא יאמר לכבוד יר"ט. ויש להזהר לקנות רק בשר "חלק בית יוסף" בהשגחה מהודרת! (כחברת "עטרה" בהשגחת מורנו הראש"ל שליט"א וכדו"ר) ויש להזהר בזה בכל השנה.

בדיקת חמץ קודם ליל י"ד בניסן מכבדים ומנקים את הבית מחמץ בכל המקומות שיש חשש שמכניסים שם חמץ, וכן יש לבדוק בכיסי הבגדים ובייחוד בכיסי בגדי הילדים ובילקוטי בית-הספר שלהם, פן נשאר שם חמץ. אך אין צריך לבודקם שוב לאור הנר, בליל ארבעה עשר בניסן.

ב. בליל י"ד בצאת הכוכבים בודקים את הבית לאור הנר בבדיקה יסודית וקפדנית, ולא ישיח בדברים אחרים מתחלת הבדיקה עד סופה, אפילו כבר התחיל בבדיקתו, שעל ידי זה אינו נותן לבו לבדוק כראוי. **ולאחר הבדיקה עושים "ביטול חמץ" וכן ביום אחר שריפת החמץ**. וצריך שיבין את מה שאומר שבכוונתו לבטל את החמץ שברשותו. ונוהגים לומר הביטול ליתר חיזוק ג' פעמים. וטוב שבאחד מהם יוסיף: ליבטיל ולהוי "הפקר" כעפרא דארעא.

ג. **אסור לאכול סעודה של פת או עוגה** יותר משיעור כביצה קודם בדיקת החמץ, החל מחצי שעה קודם זמן הבדיקה. ופירות וירקות מותר, וכל שכן שמותר לשתות כוס קפה או תה. וכן אסור.... המשך בדף אחרון.

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את הרב יגון ניסן שליט"א

המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שישע	יום שבת
18:30 שיר השירים	07:45 שחרית ודרשה הרב
18:43 מנחה	15:30 תהילים לילדים
קבלת שבת ודרשת הרב	16:00 שעור תורה עם הרב
ערבית	בבית הכנסת 'יביע אומר'
21:30 שעור תורה עם הרב	17:30 מנחה ואח"כ סעודה שלישית
בבית כנסת 'יביע אומר'	בבית הכנסת יחד עם הרב
	19:25 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו

בשבת הבאה יתארח הרב גדעון מזרחי שליט"א

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת שחרית בשעה 06:00
מנחה - 20 דק' לפני שקיעה שעור תורה ותפילות ערבית
יום א'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
בשעה 20:15 טהרת המשפחה לנשואים בלבד.
יום ב'- הרב אהרון קצין שליט"א - עין יעקב
יום ג'- הרב ניתאי כדורי שליט"א - מוסר
בשעה 20:15 גמרא מסכת תענית.
יום ד'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
יום ה'- הרב אהוד דהאן שליט"א - פרשת שבוע

אור תורה לשמש ימיו נ' פסח 20:45

'אישה כי תזריע וילדה זכר'

כתב רש"י- אמר רבי שמלאי כשם שיצירתו של האדם אחרי כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו (דיני טומאתו וטהרתו) נתפרשה אחרי תורת חיה ועוף. ושאלו חז"ל (סנהדרין לח)- מדוע יצירתו של האדם במעשה בראשית הייתה אחרי כל הבהמה חיה ועוף? והתשובה- אם זכה האדם, אומרים לו אתה קדמת במעשה בראשית. ואם לא- אומרים לו יתוש קדמך. כלומר שאם יתגאה האדם ויעשה חטאים יאמרו לו: מה לך להתגאות, הרי היתוש הקטן ביותר קדם אותך בבריאה.

לכאורה מהי כוונת חז"ל- "שאם זכה אומרים לו אתה קדמת במעשה בראשית", וכי מכחישים לו את המציאות, והלוא האדם נברא אחרי כולם? אלא כוונת חז"ל: אם זכה אדם הוא מחשיב את נשמתו עיקר ואת גופו טפל, עסק התורה וקיום המצוות אצלו עיקר, והנאות עולם הזה טפל, אדם זכה באמת קדם לכל הבריאה, שהרי נשמתו היא חלק אלוק' ממעל וקודמת לכל הבריאה כולה. אבל אם לא זכה האדם, וגופו והנאות העולם הזה אצלו עיקר, ועסק התורה וקיום המצוות אצלו טפל, אם כן ביחס לגוף הוא אחרון לבריאה, והיתוש קדם אותו.

למדנו מכאן שהאדם מקיים בעולם הזה את השליחות שנשלח עבורו- הוא נזר הבריאה זה חשוב הוא יותר מכל הבהמות והחיות. ואם אינו מקיים את העיקר השליחות בעולם, אז הוא פחות מהחיות והבהמות ועל כך אמרו

השקפה יהודית- הרב אהרון קצין

'סיפור לשבת'

מעשה בשני נערים יתומים שהיו בבגדד, יצחק ויעקב, שקרוביהם שלחו אותם ללמוד תורה, אך לא היו מקשיבים כראוי למוריהם ב"תלמוד תורה", וגורשו משם בחרפה.

ביום בהיר אחד בעברם ברחובות העיר, ראו שני אנשים נוהרים לאחת מווילות היקרות אשר בעיר, היה זה ביתו של הגביר ראש הוועד רבי אברהם בן חסדאי, פנו אף הם לפתח הבית, וראו שולחנות ערוכים וגדושים מכל טוב ומעדנים, האורחים הבאים מסובים לשולחנות. ולפתע נשמע קול פעמון, ואחרי פצחה מקהלה ברינה, מלווה בכלי נגינה בכינור ונבל, והנה יצא מן הבית נער כבן שמונה עשרה שנה לבוש בגדי פאר והדר, וידו אוזחת בידו של אביו, ושניהם צועדים לקראת שלחן הכבוד אשר באמצע הבית, ואחריהם צעד רבו של הנער הרב הגאון עזריה הכהן. הנער היה הבחור היקר המפורסם לשבח ולתהילה השקדן בתורה רבי יהודה בן חסדאי בנו של הגביר עתיר המעש ורב הפעלים המפורסם רבי אברהם בן חסדאי. שם המתין להם ראש הרבנים אשר בבגדד בימים ההם. וכשהגיעו לשם עמד הרב ראש הרבנים וקרא כתב סמיכה אשר הכין מבעוד מועד, וזה תוכנו: "ברשות קודשא בריך הוא מלכא עילאה קדישא, אני החתום מטה מסמיך להוראה את הבחור השוקד באוהלה של תורה, לילה כיום יאיר כחשכה כאורה, רבי יהודה בן חסדאי, בנו של ידידנו איש חיל ורב הפעלים לתורה ולתעודה, אוצר כלי חמדה, חכו ממתקים וכולו מחמדים תהילתו בקהל חסידים, רבי אברהם בן חסדאי, שאחר השקידה וההתמדה של הבחור החשוב הנזכר עמד לפני בכור המבחן בהלכות איסור והתר, והשיב כהלכתו דבר דיבור על אופניו, ובהיות שידעתי שיראתו קודמת לחוכמתו, הריני סומך את ידי עליו, לדון ולהורות, לשעה ולדורות, יורה יורה ידן ידן, וכל מן דין סמכו לנא, וחפץ ה' בידו יצלח.

הנער הנסמך פתח פיו לדרוש בדברי תורה, והנה באמצע דרשתו של הנער הבחין בשני הנערים היתומים שעמדו למולו, והם עושים תנועות והעוויות שונות ומשונות כדי לבלבל אותו. כשראה אותם חתן המסבה, רמז למלצרים להוציא אותם החוצה, לעיני כל הקהל בבושה וכלימה. אחרי הבושות שעברו, אמר האחד לרעהו, בוא ונארו בו מחר בצאתו מביתו, ונרביץ בו מכות שיזכור אותו כל ימי חייו. ענה חברו אל נא אחי, יש לי רעיון לעשות לו כאשר עשה לנו להלבין את פניו ברבים, והוא! שנלך לבורסיף מקום שאין מכירים אותנו נכנס לשיבה ונלמד שם כחמש שנים עד שנהיה חריפים ובקיאים כמוהו, והיה כאשר נחזור ונראהו שעומד ודורש קבל עם ועדה נסתור וננתן כל דבריו ולא נשאר לו אבן על אבן עד שיבוש ויכלם ברבים, כאשר עשה כן יעשה לו. שאל אותו חברו, ומניין נחיה כל אותם השנים? ענהו יעקוב אל דאגה אשריהם ישראל שהם רחמנים בני רחמנים, ובלי ספק, יחזיקו ביד לומדי

רבנותנו (שבת קנ"א) כיון שהאדם הוא נזר הבריאה אין חיה שולטת עליו אלא אם כן נדמה לה כבהמה, שנאמר: "נמשל כבהמות נדמו", כי מצד הטבע אפילו האריה אינו יכול לשלוט על האדם שטיהר את עצמו מתאוות העולם הזה.

מסופר בגמרא (סנהדרין נט) רבי שמעון בן חלפתא שהלך בדרך ובאו לקראתו אריות, הוא לא פחד מהם, אלא התפלל להשם יתברך ואמר הכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלם. ונעשה לו נס שירד בשר מן השמיים והאריות אכלו והלכו. בא רבי שמעון בן חלפתא עם הבשר שהותירו לבית המדרש לשאול: האם הבשר מותר באכילה? והשיבו לו: אין בשר טמא יורד מן השמיים!

שואל רבי יצחק זילברשטיין שליט"א- מדוע לא מצינו שרבי שמעון בן חלפתא ברך ברכת הגומל על הנס שנעשה לו? והשיב- כלפי אדם כזה שטיהר את עצמו מתאוות העולם הזה אין זה בכלל בגדד נס ושינוי מדך הטבע שמחייב אותו לברך הגומל כי האריה מטבעו אינו טורף את האדם השלם שטיהר את עצמו.

בעולם הזה התורה והמצוות הן בזול כי יכול לקנות מרגלית בפרוטה אחת כגון הנותן פרוטה לעני שקנה בזה מצוות צדקה. ועוד המון סוגים של "מרגליות" יקרות וחשובות כגון להשיכן שלום בין אדם לחברו, בין איש לאשתו, לומר דברי תורה ברבים להאיר פנים לחברו. מרגליות פשוטות המוצאות אותנו בכל רגע ורגע במהלך היום. ובכך אנו, מורי ורבותי וכפי למדו מהמעשה דלעיל באמת שאנו זוכים להיות נזר הבריאה. שבת שלום.

תורה כמונו. אמרו ועשו, עד שנעשו למצוינים של בית המדרש, חמש שנים חלפו, אולם שטעמו טעמה של תורה המשיכו בשקידתם על התורה.

לאחר כמה שנים יצאו והגיעו לבלב ראו מודעה שרבי יהודה בן חסדאי ידרוש מחר בבית הכנסת הגדול, אמר רבי יעקב, הנה, לזה חכינו מחר נלך לדרשתו ונסתור כל מה שיאמר וכך נלביץ פניו על מה שעשה לנו, ענהו רבי יצחק, הלא בזכותו הגענו למה שהגענו, ובגללו עברנו מדרכי מוות לדרכי חיים, איה אפוא הכרת הטוב מצדנו, ואיך יעלה על לבבך להשיב לו רעה תחת טובה?!

התפעל רבי יעקב מדבריו והודה לו על האמת ובכל זאת לא רצו להפסיד את הדרשה. והלכו למחרת ושמעו והקשיבו את דבריו במשך שלוש שעות ושזר נימה לנימה והסיק מסקנות, אולם רבי יעקוב ורבי יצחק בסתר ליבם מצאו קושינות רבות וסתירות גדולות על דבריו ועל מסקנותיו, בסוף הדרשה שהלכו כול העם לברך ולהתברך מפיו, באו גם השנים בבקשה לדבר עימו, והרב נענה לבקשתם והזמינם לביתו, ואמרו לו בדרך ענווה שמה שאמר יש סתירות רבות עליו מפוסקים רבים, וששטחו לפניו הכול, הודה להם הרב על האמת, ושגיאיות מי יבין, וחלק להם שבחים היוצאים מלב טהור.

שאל אותם אחי! מי אתם ומניין באתם? אמרו לו מבורסיף באנו. אומנם דע לך שהיינו יכולים לסתור את דרשתך ולהלבין פניך כמו שעשית לנו, אבל את ה' אנו יראים, ולא רצינו לגמול כגמולך והוחלנו עד כה.

אמר להם: מימי לא פגעת באיש, מלבד יום אחד שהוסמכתי לרבנות, ועמדו מולי שני בחורים ועמדו לבלבלני מול קהל רב שהייתי בדרשתו, והורתי להוציאם החוצה, זו הפעם היחידה בכל חיי. אמרו לו: אנו בחורים שביישת אותם ויספרו לו כל הקורות אותם עד שהגיעו עד הלום, נעתקו המילים מפיו, בקשו מחילה זה מזה עמדו והתפייסו כדרכם של תלמידי חכמים, ברכוהו מכל הלב והלכו לדרכם.

לערב כינס הרב בן חסדאי את כל הקהל, ואמר להם: דברים שאמרתם לכם אמש, טעות הוא בידי (גיטין מג), ששני תלמידי חכמים שהיו פו העירו את דעתי. ותחת שאני לא נהגתי בהם כבוד ביום שהוסמכתי החליטו הם ללכת לבורסיף ללמוד תורה, כי קנאת סופרים תרבה חכמה, והריני מודה על האמת, ומודה לה' שיש לי זכות בהחלטתם, אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה.

בואו ונחשב מה היה אילו היו מרביצים לו כפי שרצו לעשות בתחילה, או מה היה קורה אילו לא היו מוחלים אחד לשני. ממעשה אנו למדים כמה שהתורה מישרת את האדם, ונותנת לו את הדרך לחיים נכונים. גם אנחנו, כל אחד ואחד מאיתנו רוצים לזכות לזה ועל כן נחזיק בתורה תמיד, שבת שלום.

'תזריע'

הפרשה פותחת בדיני יולדת ואומרת כי ביום הארבעים ואחת ללידת זכר וביום שמונים ואחת ללידת נקיבה, היולדת מביאה קרבן. "כָּבֵשׁ בֶּן שָׁנָה לְעֵלָה וּבֶן יוֹנָה או תֵר לְחֻטָּאת אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל הַכֹּהֵן: וְהִקְרִיבֻּ לְפָנָי ה' וְכִפֵּר עֲלֶיהָ וְטָהַרָה מִמִּקְדָּר דְּמִיָּה זֹאת תּוֹרַת הַיּוֹלֶדֶת לְזָכָר אוּ לְנִקְבָּה". התורה מסיימת כביכול את פרשת היולדת. ואחר כך פותחת שוב " וְאִם לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שָׁהּ וְלִקְחָהּ שְׁתֵּי תַלְמִים אוּ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֵלָה וְאֶחָד לְחֻטָּאת וְכִפֵּר עֲלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהַרָה: ". מדוע הדברים לא נכתבו יחד ?

אומר השר שלום מבעלז כי התורה מלמדת שבאופן עקרוני , יולדת ומשפחתה מקבלים שפע עם כל לידה. והדבר הטבעי ביותר הוא שיהיה לה מספיק כסף להביא כבש.

רק אם יש דבר מה שמפריע את המהלך התקין, אינה מקבלת את השפע כראוי.

זכורני באחת הפעמים שנכנסתי לבית מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל עוד בחיי הרבנית, המתנתני ליד הרבנית בכניסה למטבח עד שהרב יסיים לברך. והנה הגיעה לרבנית אשה צעירה מבת ים בפנים נפולות וסיפרה לה כי היא נשואה. אך אין להם כסף ולכן היא ובעלה רוצים להמתין עד שישתדרו כלכלית ואז ילדו.

הרבנית ע"ה הזדעזעה. היא אמרה לאשה "דעי לך שכל ילד מביא עמו שפע ופרנסה. כאשר אתם נמנעים מהריון אתם מקלקלים לעצמכם את השפע בידים. הסיבה הכלכלית, אינה סיבה להימנע מהריון. בדיוק הפוך".

האשה בתחילה עוד ניסתה להסביר כי היא לא רואה איך תוכל לפרנס גם תינוק.

אך הרבנית אמרה לה בתוקף כי יש כאן שותף שלישי "שלשה שותפים באדם: אביו ואמו והקב"ה" ואין מה לדאוג.

הרב בדיוק סיים לברך והרבנית פנתה אליו וביקשה ברכה עבור הזוג. הרב בירך והאשה הלכה בפנים שמחות.

וכך חשבתי לעצמי כי איננו קולטים איזה שפע עלול האדם להפסיד בכל מיני חשבונות שנראים לפי דעתו נכונים.

נזכרתי בסיפור הזה לפני מספר שנים . כשנפגשתי עם נתי. נתי הגיע להתייעץ על המצב בבית. לטענתו, אודליה אשתו אינה ראויה להיות אשתו . הבית לא מתפקד כפי שציפה. היא אינה מתייחסת אליו מספיק ועוד ועוד. נתי היה מלא טענות כרימון. מתוך בליל הטענות שמעתי שכולו מלא ביקורת על אשתו. והוא מסתובב בבית מלא ביקורת. הסברתי לו כי ינסה להתייחס כעת לאשתו למשך תקופה מסויימת, כאשר טובה בעלת רצון טוב. אך חולה. נתייחס אליה כאילו מחלה כלשהי מונעת ממנה לתפקד כראוי בבית. נתי קפץ, "איזו מחלה? היא מדסקסת עם חברות בווצאפ וברשתות החברתיות ללא הפסקה". אחרי מאמצים מרובים הבין נתי כי יש מחלה פיזית. ויש יכולת נפשית. ולכן, כעת היא זקוקה לחיזוק היכולת הנפשית. לפיכך, כעת אסור עליו לא רק להעביר ביקורת על אשתו. אלא אפילו לא לחשוב ביקורת. נתי נבהל מהקושי שבדבר. אך הבטיח לנסות. קצת יותר מחודש עבר. כאשר במהלך החודש נתי מתקשר מדי פעם לקבל חיזוקים והנחיות. והנה , נתי מתקשר ואומר כי הנס קרה. אודליה החלה לתפקד בבית. הסברתי לנתי כי הדבר אינו נס. אלא כך נאמר בגמרא. כי אין הברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו. ואמר רבא כי יש לכבד את הנשים כדי שנתעשר. זאת אומרת כי השפע קיים. כל אחד שמכבד את אשתו, מוריד לעצמו ולמשפחתו שפע. אך כאשר הוא מלא בביקורת, השפע אינו יורד. הוא מעשית חוסם את השפע. לכן, רק כאשר הוא הפסיק לחשוב עליה ביקורת, השפע הגיע. שבת שלום ומבורך. ליעוץ וסיוע ניתן להתקשר 0523898468.

משולחן בית הדין'

שאלה: הרב אברהם ומשפחתו הם שליחים באוקראינה. מחמת המלחמה ברחו לארץ. והם בהמתנה לראות מה ילד יום.

מקור הכנסתם החודשי נגדע. ולעת עתה אשתו של הרב אברהם מצאה עבודה בישראל. הרב עצמו מטפל בילדים בבית. הרב ומשפחתו חיים לעת עתה על ההכנסה של האשה ועל החסכוניות שצברו במהלך השנים.

בני משפחת הרב שואלים האם ניתן לתמוך בו באמצעות מעשר כספים ?

תשובה: הגדרת עני לפי המשנה בפאה היא מי שיש לו 200 זוז בנדל"ן או 50 זוז בעיסקאות רווחיות.

הפוסקים האחרונים דנו רבות בערך 200 זוז (עין למשל שורת הדין כרך ד עמוד קטו). האם משערים במשקל הכסף או בשווי נומינלי. והערך הרב פיינשטיין (אגרות משה, אבן העזר ח"ד, סי' צ"א) כי הוא שווה ערך של פרנסה לשנה.

פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. "ויהי ביום השמיני". א.באיזה תאריך חל יום זה? ב. מה מעלותיו? **תשובה**- א. ר"ח ניסן ב. נטל 10 עטרות, כלומר זכה להיות ראשון לעשרה דברים.
2. "אך את זה לא תאכלו". שלושה דברים נתקשה בהם משה, והראה לו באצבע. מה הם? **תשובה**- א. זה מעשה המנורה ב. החודש הזה לכם (מולד הירח) ג.טומאת השרצים- "זזה לכם הטמא בשרץ"
3. מדוע מתו בני אהרון? ציין לפחות חמש סיבות. **תשובה**- א.נכנסו שתויי יין למקדש. ב.נכנסו בלא רחיצת ידיים ורגלים ג.נכנסו מחוסרי בגדים ד.לא נשאו נשים ולכן לא קיימו מצות פריה ורביה. ה.הורו הלכה בפני רבן (=משה)
4. א. מי היו מישאל ואלצפן? ב. מה הם עשו? **תשובה**- א.בני עוזיאל, דוד אהרון. ב.הוציאו את גופותיהם של נדב ואביהוא מתוך השריפה.
5. מה דינו של כלי חרש שנפל לתוכו שרץ? **תשובה**- 5. א. כל מה שנמצא בכלי נטמא. ב. צריכים לשבור את הכלי.

חידה

1. מה הקשר בין שבת, ברית מילה ותורה?
2. מדוע נכתבה פרשת תזריע אחרי פרשת שמיני? (ויקרא רבה)
3. ציין שלושה שמות של נגעים בעור המוזכרים בפרשתנו?
4. "ישב בדד". איזה עונש מידה כנגד מידה יש כאן?
5. " החודש הזה לכם ראש חודשים": א. מה לומד רש"י מהמילה **הזה**? ב. באילו עוד עניינים נאמרה מילה זו למשה ומדוע?

כי התורה כוללת את כל הטובות שבעולם...

חייב אדם לקבוע זמן ללימוד תורה כל יום שיעור תורה ביביע אומר

חברי הקהילה שואלים – ברכת האילנות

מתי הזמן הנכון והראוי לברך ברכת האילנות ועל מה מברכים?

ברכת האילנות נתקנה לברכה פעם בשנה, להודות ולהלל לשבח ולפאר את יוצריו על פריחת האילנות המתחדשת משנה לשנה שמעך יבש יוצא הפרי, וזה חסד ה' על בריותיו, וגדולה ברכה זו עם החיים ורבו סודותיה (וידוע מה שכתבו רבותינו המקובלים בתיקון הגדול שנעשה עם המתים המגולגלים בצומח ומתפלל אז על כל נשמות מתי ישראל וראה מה שהעיד הגאון ר' פנחס זביחי שליט"א בספרו עטרת פז (עמוד פ"ד) על מרן הגר"י זצוק"ל שבהיותו מכהן בתל אביב הגיע לביתם, והיה ר"ח ניסן ואמרו לו שיש אילנות בחוץ מיד קם ואמר אברך ברכת האילנות וקיים בעצמו זריזון מקדימים, והעיד שאילנות אלו שהיו רגילים ליתן הרבה פירות באותה שנה יבשו, ואמרו את זה למרן זצ"ל ואמר בענוות חן ב"ה עשינו להם את התיקון) ולכן רבים מתאמצים לחפש האילנות בכדי לברך בניגוד לשאר ברכות הראיה שרק אם ראה מברך ואינו מחזר אחריהם, והנה אע"פ שיש דעות הסוברות לברך על אילנות שמחוץ לעיר וכן לברך דווקא ביום חול לחוש לדברי כה"ח, **השנה שראש חודש ניסן יוצא בשבת שפיר יכול לברך ביום שבת שזריזים מקדימים למצוות וכן מרוויח בזה להשלים מאה ברכות בשבת, ובפרט בקהילות שמתאספים יותר ציבור בשבת ברוב עם הדרת מלך ומזכים את כולם בברכה זו, ויש לעורר הקהל להבין על מה מברכים ושיראו הבלבול של האילנות ולא שיעמדו מרחוק ויאמרו הברכה בלי משים ובלי מבין, כשיש לו ראוי לברך על שני אילנות ובאם אין לו יכול לברך גם על אילן אחד ובפרט שיהיו עצי מאכל.**

מקורות: במסכת ברכות (דף מ"ג ע"ב) מובא: "האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דקא מבלבלי, אומר ברוך שלא חסר בעולמו כלום וקרא בו פירות טובות ואילנות טובות **להנות בהם בני אדם**" – כלומר מי שיוצא בימי ניסן וראה אילנות מבלבלים מברך וכו'.

בניסן לא יברך אחר כך או קודם אבל ברוקח (ס' שמב) כתב: "הרואה אילנות כגון בניסן, מברך" וכן כתבו רבים מן האחרונים ומ"מ רבינו החיד"א בברכי יוסף כתב שעל פי הסוד אין שייכות לברכה זו אלא בחודש ניסן ויש לו סמך בזוהר הקדוש פרשת בלק (דף קצו ע"ב), שהנשמות בעולם העליון משוטטות בימי ניסן בגנות ובפרדסים, ועל ידי הברכות זוכות לעילוי נשמותיהם, ומתפללים על החיים אשר בעולם הזה, ונמשכו אחר דברי קודש הרבה מרבותינו האחרונים, לכן פסק מורינו ביה"ח (ח"א תשובה א') שלכתחילה לא יברך קודם אדר ורק אם עבר החודש ולא בירך לא יפסיד הברכה בשביל טעם זה ויכול לברך ונראה פשוט שה"ח אם יודע שבניסן לא יוכל לברך שיכול להקדים. **ג.** באם צריך שני אילנות – גם בזה נחלקו רבותינו בשבר"ת הלכות קטנות חלק ב (סימן כח) כתב שאין לברך אלא על **ריבוי אילנות**. וכן החיד"א במורה באצבע (סימן קצח) כמשמעות לשון הגמרא, אמנם בשר"ת דובב מישרים חלק ג' והגר"ח נאה בבדי השלחן חלק ב' כתבו דאילנות לאו דווקא שנים והוא לישראל דעלמא, כמובא באורך בחז"ע פסח בהלכות ברכת האילנות ושם הכריע סב"ל, ולא יברך בלי שרואה שני אילנות, אמנם בחזון עובדיה ברכות שיצא כמה שנים אח"כ, הרבה להוכיח שאין צריך לראות שני מינים, וכן הביא ראתה שהלשון לאו דווקא דא"כ הרואה חכמי ישראל גם צריך שיראה שני חכמים? וכן מלכי ישראל ועל הזיקים והברקים והרעמים ודאי שעל אחד שרואה מברך וא"כ גם כאן לשון אילנות לשון העולם נקט ואין צריך ב' אילנות, ואין לחלק שבאלו נקט לשון רבים מחמת שמברך על כל אחד ואחד משא"כ ברכת האילנות שמברך פעם בשנה מחמת שגם על הרעם לא מברך שומך וכן במלך מברך אחת שלושים יום, ולכן פסק שאם לא מוצא שני אילנות יברך על אילן אחד, ולשון אחרון עיקר. **ד.** יש לברך על אילנות מאכל בלבד – עיין בחזון עובדיה ברכות שהביא אחרונים רבים שמסכימים לדעת ההלכות קטנות (חלק ב' סימן כ"ח) שהברכה על אילנות שיכולים להנות מהם בני אדם באכילתם ואם אין לו, סב"ל ולא יברך. שבת שלום ומבורך.

בניסן, וי"ח. והמוכר במכירת החמץ של יום י"ג עדיף טפי. ויעשה שאלת חכם.

מוצרי מזון לפסח – א. חמץ בפסח אוסר את תערוכתו ואפילו באלף אינו בטל. ומיהו מותר לשתות מים בפסח מן המים של המוביל הארצי או הכנרת, ובלבד שישנו את המים במסננת יפה קודם השימוש בהם לבישול ולאפיה.

ב. תמרוקים ודברי קוסמטיקה לנשים, מותרים בפסח, מכיון שנפסלו מאכילת כלב קודם הפסח. וכן מותר להשתמש בפסח **בחומרי ניקוי** פגומים, ובסבון ושמפו פגומים מאכילת כלב, הן להדחת הכלים והן לרחיצת הגוף.

ג. טבילות וכדורי הרגעה, נגד מיחושי ראש וכאב שיניים, מותר להשתמש בהם בפסח, כל שטעמם פגום. ומה טוב לבקש מהרופא בעת רישום התרופות (רצפט) שירשום לו תרופות שאינן מכילות חשש חמץ כתחליף לאלה שיש בהן חשש תערובת חמץ. וחלילה לחולה להחמיר על עצמו ולהפסיק לקחת הכדורים הנחוצים לו על פי הוראת רופא מומחה במשך הפסח.

ד. אורז וכל מיני קטניות, למנהג הספרים, מותרים בפסח, ובלבד שיהיו לברר את האורז היטב. ולכן נוהגים לבדוק את האורז בתשומת לב רבה ובכובד ראש, שלש פעמים, ובשעה שאין ילדים קטנים בקרבם. ויש להזהר שלא לקנות בפסח **בוטנים וגרעינים קלויים** הנמכרים בשוק, אם אין עליהם השגחה מהודרת, מפני שמעריבים קמח במלח שעליהם.

בהם חשש חמץ, וכשיש ילדים קטנים יבדוק גם תחת הארונות והמטות, שמא הכניסו שם חמץ. **ואפילו אם תהיה לו טירחא רבה בבדיקה קפדנית כזאת אל יקוץ בבדיקתו. כי כבר אמרו חז"ל: לפום צערא אגרא.**

ה. בתי כנסיות ובתי מדרשות צריכים בדיקה על ידי הגבאי או המשמש, ומי שיש לו **מכונות פרטיות**, צריך לבדוק בליל י"ד לאור הנר או פנס, כדן. וכן **בעלי אוטובוסים**. ולא יברכו על בדיקה זו, אלא יפטורו בברכה שמברכים קודם לכן בבדיקה שבביתם. וחדר שנותנים שם את כל החמץ ודעתם למוכרו לגוי, אינו צריך בדיקה, הואיל וסופו להימכר.

ט. כל מה שנשאר מן החמץ לצורך אכילתו יציענו במקום מיוחד, ובפרט יש להזהר כשיש ילדים קטנים להשיג עליהם שיאכלו פנה מיוחדת, כדי שלא יצטרך לבדוק שוב החמץ אחריהם. ולמחרת היום יבערנו. ויש לנקות השיניים היטב לאחר גמר סעודת שחרית ביום י"ד. **ומי שיש לו שיניים תוחבות,** יכשירם ע"י שטיפה וניקוי היטב. וטוב שיערה עליהם מים חמים מכלי ראשון.

י. היצא לחוג את חג הפסח מחוץ לביתו, ואינו חוזר עד אחר הפסח, צריך לבדוק את החמץ, אם יוצא מביתו תוך שלושים יום קודם חג הפסח. והנוסע מביתו בערב פסח לכל ימות הפסח, וכותב בשטר ההרשאה של מכירת החמץ, כי הוא **מוכר את כל ביתו עם החמץ שבתוכו,** יש אומרים שאף על פי כן חייב לבדוק את החמץ בליל י"ד, שהרי אין המכירה חלה אלא למחרת ביום י"ד

המשך – מורנו ורבינו הלכה למעשה

להתחיל ללמוד משעה שהגיע זמן בדיקה עד שיבדוק. ושיעור הנאמר ברבים בכל יום בערב, בהלכה או בדף היומי, אפשר לקיימו גם בליל י"ד קודם הבדיקה, משום שהרבים מזכירים את זה ואין לחוש שישכחו לבדוק כשילכו לבתיהם.

ד. ברכת שהחיינו אין מברכים שהחיינו על מצות בדיקת חמץ, ונכון להשתדל להשיג פרי חדש, ולהניחו לפניו בשעת ברכת "על ביעור חמץ" שלפני הבדיקה, **ואחר שיתחיל מעט בבדיקה, יברך ברכת "שהחיינו". ולאחר שיגמור הבדיקה, יברך ברכת הנחנינו על הפרי ויאכלנו.** ובברכה אחת שמברך על הבדיקה, יכול לבדוק כמה בתים או חנויות, ואפילו אם הבתים רחוקים קצת זה מזה.

ה. אם קשה לו לבדוק בעצמו בכל חדרי הבית, יוכל להעמיד אצלו מבני ביתו או ממכריו בשעה שהוא מברך על הבדיקה, והם יתכוונו לצאת בברכתו, ואחר כך יתפזרו לבדוק איש איש במקומו על סמך הברכה שבירך בעל הבית.

ו. הבדיקה צריכה להיות לאור נר של שעות, או פראפין, ופנס כיס קטן שיכול להכניסו לחורים ולסדקים, מותר לבדוק בהם בשעת הצורך כשאין לו נר אחר כשר, ויכול גם כן לברך עליהם, **ואין צורך לכבות את אור החשמל הדולק בבית בעת בדיקת החמץ.**

ז. צריך לבדוק בחורים ובסדקים בכל פינות הבית, לרבות המרפסות וחדרי המדרגות, והגונות, ובייחוד יש לבדוק במזנון, במקרר, בארונות המטבח, ובכל יתר המקומות שמצניעים שם מאכל ומשקה שיש